

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Фонду державного майна України

24.12.2020 2020 року № 2065

(у редакції наказу Фонду державного
майна України _____ № _____)

**АНТИКОРУПЦІЙНА ПРОГРАМА
ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО МАЙНА УКРАЇНИ
НА 2020 - 2024 РОКИ**

ЗМІСТ

1. Визначення засад загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції у сфері діяльності Фонду державного майна України, заходи з їх реалізації, а також з виконання Антикорупційної стратегії та державної антикорупційної програми.

2. Оцінка корупційних ризиків у сфері діяльності Фонду державного майна України, причини, що їх породжують та умови, що їм сприяють.

3. Заходи щодо усунення виявлених корупційних ризиків, осіб, відповідальних за їх виконання, строки та необхідні ресурси.

4. Навчання та заходи з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування.

5. Процедури щодо моніторингу, оцінки виконання та періодичного перегляду програм.

6. Інші спрямовані на запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням заходи.

1 Визначення засад загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції у сфері діяльності Фонду державного майна України, заходи з їх реалізації, а також з виконання антикорупційної стратегії та державної антикорупційної програми.

Антикорупційна програма на 2020 – 2024 роки (далі – Антикорупційна програма), розроблена відповідно до статті 19 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII з урахуванням Порядку підготовки, подання антикорупційної програми на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погоджень, затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 08.12.2017 № 1379, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22.01.2018 за № 87/31539 (зі змінами); Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, затвердженої рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02.12.2016 № 126, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 28.12.2016 за № 1718/29848; Методичних рекомендацій щодо підготовки антикорупційних програм органів влади, затверджених рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 19.01.2017 № 31.

Метою Антикорупційної програми є створення у Фонді державного майна України (далі - Фонд) та його регіональних відділеннях ефективної системи запобігання та виявлення корупції на основі засад формування та реалізації антикорупційної політики, визначених Законом України «Про запобігання корупції».

Фонд є центральним органом виконавчої влади із спеціальним статусом, що реалізує державну політику у сфері приватизації, оренди, використання та відчуження державного майна, управління об'єктами державної власності, у тому числі корпоративними правами держави щодо об'єктів державної власності, що належать до сфери його управління, а також у сфері державного регулювання оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності.

Фонд у своїй діяльності керується Конституцією України, Законом України «Про Фонд державного майна України» та іншими законами України, актами Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства України, дорученнями Президента України та Прем'єр-міністра України.

Засади загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції у сфері діяльності Фонду ґрунтуються на принципах верховенства права, законності, безперервності, відкритості, прозорості та відповідальності.

Для реалізації вищезазначеного необхідним є впровадження та здійснення таких заходів:

- підготовка та впровадження Антикорупційної програми;
- виявлення корупційних ризиків у діяльності Фонду, встановлення основних причин і умов їх виникнення, реалізація заходів щодо їх усунення (зменшення);

- виявлення конфлікту інтересів при виконанні повноважень працівниками Фонду та його врегулювання, здійснення контролю за дотриманням вимог щодо недопущення виникнення конфлікту;
- недопущення порушень і неефективного управління державними ресурсами та їх впливу на результати діяльності органів публічного сектору;
- виявлення ознак неефективних управлінських рішень з подальшим здійсненням оцінки корупційних ризиків; причинно-наслідкових зв'язків, котрі можуть свідчити про наявність корупційної складової, що сприяла допущенню виявлених порушень і недоліків;
- здійснення контролю за своєчасним поданням декларацій працівниками Фонду;
- створення умов для повідомлень про факти порушення вимог антикорупційного законодавства, надання консультаційної допомоги особам, які повідомляють про порушення антикорупційного законодавства;
- організація та навчання працівників Фонду з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства, проведення загальних та профілактичних заходів;
- проведення спеціальних перевірок щодо осіб, які претендують на призначення на посади Фонду.

Для реалізації вищезазначеного необхідно створити ефективні механізми запобігання корупції та конфлікту інтересів, виявлення корупційних ризиків, що можуть виникнути в службовій діяльності посадових осіб, та забезпечити своєчасне усунення умов та причин виникнення цих ризиків, запобігання порушенням етичних стандартів поведінки та організувати контроль за дотриманням правил щодо доброчесності, об'єктивності та неупередженості, компетентності та ефективності, належного виконання посадовими особами положень та вимог, визначених положеннями про структурні підрозділи, посадовими інструкціями, та щодо відповідності прийнятих рішень вимогам законів та інших нормативно-правових актів.

Заходами з реалізації загально-відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції у сфері діяльності Фонду та його регіональних відділень визначено:

- проведення серед працівників організаційної та роз'яснювальної роботи із запобігання, виявлення і протидії корупції, у тому числі за рахунок підтримки на офіційному вебсайті Фонду існуючої рубрики «Антикорупційна діяльність»;
- вжиття заходів щодо виявлення конфлікту інтересів та його усунення, здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів, а також виявлення сприятливих для вчинення корупційних правопорушень ризиків у діяльності посадових і службових осіб;
- здійснення контролю за дотриманням антикорупційного законодавства;
- інформування працівників про необхідність дотримання під час виконання посадових обов'язків загальноетичних норм поведінки, ввічливості у стосунках з громадянами, керівниками, колегами та підлеглими;

- проведення службових розслідувань та вжиття заходів щодо притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, повідомлення про такі випадки спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції (у разі необхідності);

- виявлення ризиків, які негативно впливають на виконання функцій і завдань та здійснення оцінки щодо наявності корупційної складової (у разі необхідності);

- розробка внутрішнього нормативно-правового акта, який регулює порядок взаємодії структурних підрозділів Фонду під час обробки повідомлень про корупцію відповідно до чинного законодавства;

- забезпечення конфіденційності інформації про осіб, які добросовісно повідомляють про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, або про факти підбурення їх до вчинення корупційних правопорушень;

- забезпечення доступу до публічної інформації та дотримання принципів прозорості, та неупередженості при публічному висвітленні на офіційному вебсайті суспільно важливої інформації з діяльності Фонду та його регіональних відділень;

- забезпечення доступу громадськості до обговорення проектів нормативно-правових актів, розробником яких є Фонд, тощо.

Однією із складових системи запобігання корупції у Фонді є розроблення та затвердження Антикорупційної програми, що передбачає впровадження ефективних механізмів запобігання корупції.

Важливим аспектом розробки Антикорупційної програми, формування та реалізації антикорупційної політики є фахове залучення до обговорення представників громадськості та залучення експертів: Transparency International Ukraine, StateWatch, ГО «Антикорупційний штаб», Bihus.Info та інших.

Антикорупційна програма Фонду та його регіональних відділень встановлює комплекс правил, стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції у його діяльності.

Антикорупційна програма складена на підставі результатів проведеного аналізу корупційних ризиків у сфері діяльності Фонду та його регіональних відділень, заходи з запобігання корупції, закріплені у ній, є обов'язковими до виконання та поширюються на всіх працівників Фонду державного майна України та його регіональних відділень.

Після прийняття Закону України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2020-2024 роки» будуть внесені відповідні зміни.

2 Оцінка корупційних ризиків у сфері діяльності Фонду державного майна України, причини, що їх породжують та умови, що їм сприяють.

Важливим етапом у сфері запобігання та протидії корупції є оцінка корупційних ризиків, яка спрямована на виявлення найбільш вразливих до

корупції процесів, які мають місце під час здійснення працівниками Фонду своїх повноважень, а також причини і умови, що сприяють виникненню корупційних ризиків.

Здійснення об'єктивної оцінки корупційних ризиків у діяльності Фонду та його регіональних відділень є необхідним кроком у запобіганні порушенням антикорупційного законодавства.

Відповідно до законодавства у Фонді утворено Комісію з оцінки корупційних ризиків, затверджено Положення про Комісію та підготовлено узагальнений Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків Фонду державного майна України та його регіональних відділень, що додається.

Одним із основних аспектів при виявленні ризиків, які можуть негативно впливати на виконання функцій і завдань у Фонді, було дослідження його діяльності, при виконанні якої існує ймовірність вчинення працівниками Фонду та його регіональних відділень корупційних правопорушень, як з метою отримання особистої вигоди, так і з ціллю отримання вигоди заінтересованими суб'єктами.

Оцінка корупційних ризиків у діяльності Фонду та виявлення причин, що їх породжують, та умов, що їм сприяють здійснювалась таким чином:

- ідентифікація корупційних ризиків у діяльності окремих структурних підрозділів Фонду шляхом дослідження (аналізу) зовнішнього та внутрішнього середовища Фонду в цілому на предмет виявлення чинників корупційних ризиків у нормативно – правових актах і організаційно – управлінській діяльності структурних підрозділів під час виконання ними функцій та завдань.

- визначення ступеня ризику для кожного ідентифікованого корупційного ризику, при реалізації якого виникнення корупційних правопорушень чи правопорушень пов'язаних з корупцією є найбільш імовірними («низький», «середній», «високий»).

Серед можливих чинників корупційних ризиків, які є достатньо стандартними і в значній мірі повторюються в діяльності державних органів влади, можна виділити недоброчесність державних службовців, отримання особистої вигоди, безконтрольність з боку керівництва, незнання законодавства тощо.

3 Заходи щодо усунення виявлених корупційних ризиків, осіб, відповідальних за їх виконання, строки та необхідні ресурси.

Постійний та систематичний контроль за вжиттям заходів щодо виявлення, мінімізації та усунення корупційних ризиків у Фонді та його регіональних відділеннях здійснює керівництво Фонду, начальники регіональних відділень та уповноважені підрозділи (особи) з питань запобігання та виявлення корупції.

Керівники окремих структурних підрозділів Фонду постійно здійснюють контроль за виконанням Антикорупційної програми та щоквартально до 05 числа наступного за звітним місяця надають уповноваженому підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції інформацію щодо виконання

зазначеної програми, зокрема щодо заходів усунення виявлених ймовірних корупційних ризиків.

Під час розробки Антикоруptionної програми у Фонді було визначено ймовірні корупційні ризики та заходи їх мінімізації/усунення. Зазначені ризики та заходи відображені в узагальненому Звіті за результатами оцінки корупційних ризиків Фонду державного майна України та його регіональних відділень, який є додатком до Антикоруptionної програми.

Для мінімізації/усунення ймовірних корупційних ризиків слід покращити керівниками структурних підрозділів Фонду контроль за роботою підлеглих працівників, також необхідним є надання керівництвом підлеглим працівникам практичної та методичної допомоги в реалізації поставлених завдань. Дієвим засобом зменшення корупційних ризиків у Фонді буде інформування працівників про відповідальність за порушення антикорупційного законодавства та удосконалення деяких нормативно-правових та розпорядчих актів.

Також необхідно інформувати працівників щодо небезпеки корупції та наслідків корупційних дій, проводити спеціальні заняття, спрямовані на формування знань, морально – психологічних установок щодо неприпустимості вчинення корупційних правопорушень, здійснювати своєчасний аналіз корупційних ризиків та вживати превентивні антикорупційні заходи, які дадуть можливість виключити порушення державними службовцями антикорупційного законодавства України, позитивно вплинуть на покращення роботи Фонду та сприятимуть підвищенню його авторитету.

4 Навчання та заходи з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування.

Керівники структурних підрозділів мають право ініціювати перед Головою Фонду необхідність проведення семінарів, зустрічей та інших заходів з метою ознайомлення з антикорупційним законодавством працівників Фонду та його регіональних відділень.

До проведення заходів з підвищення кваліфікації у сфері запобігання корупції можуть залучатися спеціалісти інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування, громадські та міжнародні організації.

Також, уповноваженими підрозділами (особами) з питань запобігання та виявлення корупції надається консультативна допомога працівникам у заповненні декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Протягом 2020-2024 років планується проходження працівниками Фонду, навчання з питань запобігання та виявлення корупції, яке здійснюватиметься Українською школою урядування.

У разі організації суб'єктами у сфері протидії корупції, круглих столів та інших навчальних заходів з питань основних положень та вимог антикорупційного законодавства Фондом буде забезпечена участь працівників (працівників уповноваженого підрозділу) у таких навчаннях.

Антикорупційна програма є у вільному доступі, опублікована на офіційному вебсайті Фонду в підрубриці «Антикорупційна програма» рубрики «Антикорупційна діяльність».

Проведення навчань уповноваженим підрозділом з питань запобігання корупції Фонду

Тема	Цільова аудиторія	Виконавець	Дата виконання
Відеосемінар з регіональними відділеннями Фонду.	Уповноважені з питань запобігання корупції в регіональних відділеннях Фонду та інші представники регіональних відділень (за бажанням)	Управління запобігання та виявлення корупції	вересень – грудень протягом 2020 – 2024 років
Семінар з питань вимог та обмежень антикорупційного законодавства	Керівники структурних підрозділів (представники структурних підрозділів)	Управління запобігання та виявлення корупції	вересень – грудень протягом 2020 – 2024 років
Семінар щодо відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення	Керівники структурних підрозділів (представники структурних підрозділів)	Управління запобігання та виявлення корупції	вересень – грудень протягом 2020 – 2024 років

5 Процедури щодо моніторингу, оцінки виконання та періодичного перегляду програм.

Процедура моніторингу виконання та оцінки виконання Антикорупційної програми покладається на Уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції.

Уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції щокварталу проводить моніторинг виконання антикорупційної програми у Фонді. Моніторинг здійснюється за результатами узагальнення наданої керівниками окремих структурних підрозділів Фонду, щоквартально до 05 числа наступного за звітним місяця, інформації щодо виконання зазначеної програми, зокрема щодо заходів усунення виявлених ймовірних корупційних ризиків.

Процедура оцінки виконання антикорупційної програми здійснюється з урахуванням своєчасності, повноти реалізації закріплених у ній заходів та результатів їх здійснення, шляхом встановлення за результатами оцінки виконання неефективності передбачених програмою заходів.

Зміни до Антикорупційної програми можуть вноситись за результатами моніторингу ефективності запланованих заходів та здійснення оцінки

корупційних ризиків з ініціативи керівників структурних підрозділів з метою уточнення чи удосконалення окремих положень Антикорупційної програми або у разі необхідності приведення цієї Антикорупційної програми у відповідність із новими нормативними актами антикорупційного законодавства (змiнами до діючих актів з цих питань), у разі ідентифікації нових корупційних ризиків або висловлення НАЗК обов'язкових для розгляду пропозицій.

Можливі випадки періодичного перегляду:

- внесення змін до законодавства, у т.ч. антикорупційного;
- встановлення за результатами оцінки виконання неефективності передбачених програмою заходів;
- ідентифікація нових корупційних ризиків;
- надання пропозицій Національним агентством, а також суб'єктом здійснення такого перегляду (підготовки/погодження змін);
- після затвердження Антикорупційної стратегії та державної програми з її реалізації, із встановленням строку такого перегляду;
- за результатами щорічної оцінки виконання антикорупційної програми.

Пропозиції щодо внесення змін до Антикорупційної програми розглядаються Комісією з оцінки корупційних ризиків Фонду. Комісією з оцінки корупційних ризиків Фонду на засіданні, яке може бути ініційоване Головою Комісії або її членами, приймається рішення про внесення змін до Антикорупційної програми. Зміни до Антикорупційної програми затверджуються наказом Голови Фонду.

Антикорупційна програма після погодження з НАЗК та зміни до неї оприлюднюються на офіційному вебсайті Фонду.

6 Інші спрямовані на запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням заходи.

Співпраця зі спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції шляхом інформування, у разі виявлення порушень антикорупційного законодавства працівниками Фонду та його регіональних відділень.

Вжиття заходів щодо безумовного виконання працівниками розділу VII «Фінансовий контроль» Закону України «Про запобігання корупції» в частині подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

За необхідності, розгляд на засіданнях колегій, нарадах питань про стан виконання Закону України «Про запобігання корупції», іншого антикорупційного законодавства та ефективності реалізації заходів, спрямованих на запобігання корупції.

Напрямки співпраці Фонду та ОСІ

За сприянням громадської організації Transparency International, Офіс сталих інвестицій (ОСІ – допоміжний, консультативно-дорадчий орган Фонду, діяльність якого направлена на реалізацію проектів, що сприяють впровадженню реформи Фонду і підвищенню ефективності його діяльності)

забезпечує впровадження сучасних методологій проєктного та процесного управління, кваліфікованій юридичну експертизу та потужну аналітичну підтримку Фонду державного майна України.

Необхідність у створенні ОСІ виникла в умовах значного збільшення кількості проєктів та їхніх масштабів, що створило ризики, пов'язані з керованістю процесів. Йдеться про безпрецедентну кількість об'єктів, переданих Фонду для подальшої приватизації, та виклики пов'язані з пандемією коронавірусної інфекції.

Ключові завдання ОСІ:

- координація проєктів, пов'язаних із трансформацією та автоматизацією діяльності Фонду;
- сприяння організації ефективного управління державною власністю;
- сприяння запровадженню нових підходів до регулювання оцінки та оціночної діяльності;
- розроблення рекомендацій щодо посилення прозорості та відкритості Фонду.

Результати проєкту

Застосування практики належного управління та інноваційних інструментів Фонду забезпечує прозору та ефективну приватизацію, оренду та компетентне корпоративне управління державними підприємствами, якими керує Фонд.

Чотири проміжні результати сприятимуть досягненню загальних результатів проєкту.

1. Корпоративне управління окремими державними підприємствами, якими керує Фонд, вдосконалюється шляхом впровадження системи моніторингу ключових показників ефективності та запровадження єдиної системи корпоративного управління для сільськогосподарських державних підприємств:

1.1. Розробка набору ключових показників ефективності державних підприємств (KPI) за рахунок кластеризації за певними ознаками державних підприємств, що знаходяться під управлінням Фонду та подальше визначення операційних та фінансових показників, які мають відношення до відповідних кластерів державних підприємств.

1.2. Розробка порталу для автоматизованого моніторингу ключових показників ефективності державних підприємств, якими керує Фонд – визначення алгоритмів реагування на відхилення фактичних показників від цільових значень; написання технічних вимог до інформаційного рішення для обліку операційних та фінансових показників.

1.3. Забезпечення підтримки створення агрохолдингу та його єдиного стандарту корпоративного управління шляхом вибору або створення материнської компанії та визначенням компаній, якими вона буде керувати; організація та підтримка процесу передачі державних підприємств, які стануть частиною агрохолдингу; завершення процесу створення агрохолдингу для

управління аграрними компаніями в рамках Фонду та впровадження системи корпоративного управління холдингу.

2. Розпочато процес приватизації вибраних ДП:

2.1. Розробка процедур організації аукціонів великої приватизації – стандартизація та формалізація процедур організації процедур у форматі корпоративного стандарту.

2.2. Обрання великих державних підприємств з подальшою підготовкою до приватизації; завершення процесу підготовки АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія» та заводу «Більшовик» до великої приватизації, координація процесу підготовки «Президент-готелю» та «Одеського припортового заводу» до приватизації.

2.3. Підготовка переліку потенційних активів для малої приватизації шляхом аналізу активів органів державної влади та визначенням переліку відповідних об'єктів для приватизації. Досягається за допомогою впровадження системи аналізу та перевірки (попередньої оцінки) державних структур та їхніх активів з подальшим створенням переліку суб'єктів та майна та подальшим налагодженням ефективної співпраці співробітників Фонду з Кабінетом міністрів України, профільними міністерствами та іншими органами державної влади задля передачі визначеного майна для приватизації.

3. Запущено інформаційну систему державної оренди державного майна та покращено зв'язок з публічним реєстром державного майна:

3.1. Розробка інформаційної системи для організації процесу оренди державного майна – розробка функціональних та нефункціональних вимог до інформаційної системи, розробка на основі вимог комплексного інформаційного рішення з подальшою передачею його до Фонду та навчанням працівників центрального апарату та регіональних відділень користуванню інформаційною системою для організації процесу оренди державного майна.

3.2. Розробка засобів комунікації для Реєстру державної власності – розробляється брендбук для використання у комунікативних заходах, спрямованих на підвищення обізнаності щодо розробленого реєстру державної власності.

4. Організаційний потенціал Фонду зміцнюється і використовується для впровадження інноваційних інструментів управління майном:

4.1. Розробка інноваційних інструментів управління персоналом шляхом розробки стратегії внутрішніх комунікацій та плану навчань для співробітників Фонду, а також забезпеченням методологічної підтримки вдосконалення кадрової політики (залучення відповідних спеціалістів до процесу конкурсного відбору, адаптація нових працівників, ротація, розвиток).

4.2. Розробка інноваційного організаційно-інституційного інструменту у сфері відносин з інвесторами – підготовка та підтримка відповідних спеціалістів Фонду задля комунікації та надання підтримки потенційним інвесторам під час підготовки аукціонів великої приватизації.

4.3. Забезпечення адвокаційної підтримки змін законодавства для підвищення ефективності управління державними активами, включаючи приватизацію, оренду та облік державних активів.

4.4. Розробка інструментів зовнішньої комунікації – розробка та реалізація стратегії зовнішніх комунікацій Фонду.

4.5. Розробка пакету документів та плану дій для Сервісного центру Фонду – розробка фінансового плану, штатного розкладу, посадових інструкцій, визначення джерел фінансування, розробка методичної документації та необхідних нормативних документів щодо надання послуг спеціалістами Сервісного центру.

4.6. Проведення оцінки ефективності Фонду з наданням переліку рекомендацій щодо підвищення ефективності роботи Фонду.

**Начальник Управління
запобігання та
виявлення корупції**

В'ячеслав КОСТЕНКО

«___» _____ 2021 р.